

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології



ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

«01» 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасний медіа дискурс Франції

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасний медіа дискурс Франції». –
Одеса: ОНУ, 2022. – 12 с.

Розробник:

Весна Т.В., к. філол. н., доцент, доцент кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від “ 31 ” 08 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПІ Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
французька _____ (підпис) Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської
філології

Протокол № 2 від “ 1 ” вересня 2022 р.

Голова НМК _____ (підпис) Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання (денна)</i>	<i>Заочна форма навчання *</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	
		<i>Семестр</i>	
		6-й	
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	
		Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>	

* Не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: на основі автентичних матеріалів ознайомити здобувачів освіти з сучасним медіапростором Франції, аудіовізуальними, друкованими, цифровими засобами медіакомунікації для удосконалення лінгвокультурних знань і формування необхідної в особистісному і професійному саморозвитку медіакомпетентності.

Завдання навчальної дисципліни:

- надати загальну інформацію щодо історії і сучасних тенденцій французьких масмедіа, зокрема періодичної преси;
- розглянути лінгвостилістичні, жанрові особливості публіцистичного стилю, основну термінологічну лексику масмедійного дискурсу;
- ознайомити з методикою початкового аналізу медіатексту, яка передбачає розуміння прочитаного, його резюме, коментар, обговорення.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

Інтегральної (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу та методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК 05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних (СК):

СК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 08. Здатність вільно і усвідомлено оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання (ПР):

ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- основні поняття й актуальні тенденції розвитку французької масмедійної комунікації, структуру традиційних і нових медіаресурсів;
- лінгвокультурну специфіку медіатексту та методику його комплексного аналізу;

вміти:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом медіадискурсу в науково-практичних цілях;
- системно аналізувати й коментувати інформаційні матеріали засобів масової інформації і комунікації в професійній діяльності;
- орієнтуватися у багатовимірному мультикультурному медіапросторі, використовуючи сформовану медіакомпетентність і навички роботи з масмедіа для здійснення ефективної міжкультурної, міжмовної комунікації.

3. Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Les médias: le “quatrième pouvoir”.**

Тема 1. Les médias en France (définitions, principaux termes, fonctionnement, publics cibles). Les études médias en France et en Ukraine.

Тема 2. Quelques généralités pour en savoir davantage (civilisation, culture et métier): “Un journaliste parle de son métier”, “Les qualités d’un bon titre”, “intox, infox, fake news”. Le vocabulaire du journalisme.

Тема 3. Les médias de masse, les médias alternatifs. La communication unilatérale et multilatérale. Le lexique des médias.

Змістовий модуль 2. Comprendre les médias: la presse écrite.

Тема 4. De la Gazette à la presse numérique: histoire et notions générales. Les grands quotidiens nationaux et régionaux. La presse généraliste, d’opinion, spécialisée.

Тема 5. La presse périodique. Les grands hebdomadaires d’opinion et d’information.

Тема 6. La presse magazine (bimensuelle, mensuelle, bimestrielle, trimestrielle, annuelle). “Génération magazines”.

Тема 7. La texture visuelle d’un journal. Les emplacements de la “une”. Comprendre les images, la publicité, le texte journalistique, l’édito. Développer l’esprit critique. Analyser le glossaire des termes spéciaux.

Змістовий модуль 3. Maîtriser l’information: la radio et la télévision.

Тема 8. Principales chaînes, émissions. Les journaux télévisés pour comprendre l’actualité mondiale et française. Le vocabulaire du J.T.

Тема 9. Vidéos sous-titrées, podcasts pour apprendre. TV 5 Monde.

Змістовий модуль 4. Les médias alternatifs.

Тема 10. Résumer et commenter la presse en ligne: arborescence, mots de liaison, articulateurs logiques, analyse du contenu à travers des ressources linguistiques.

Тема 11. Évaluer les infos trouvées sur le Net: blogs, forums, réseaux sociaux, chaînes Youtube, Facebook, Twitter, Instagram, etc. Un site, une page Web.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Очна форма		Заочна форма	
	Всього	у тому числі	Всього	у тому числі

		Л	П	Ср		Л	П	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Les médias: le “quatrième pouvoir”.								
Тема 1. Les medias en France (définitions, principaux termes, fonctionnement, publics cibles). Les études médias en France et en Ukraine.	6		2	4				
Тема 2. Quelques généralités pour en savoir davantage (civilisation, culture et métier): “Un journaliste parle de son métier”, “Les qualités d’un bon titre”, “intox, infox, fake news”. Le vocabulaire du journalisme.	6		2	4				
Тема 3. Les médias de masse, les médias alternatifs. La communication unilatérale et multilatérale. Le lexique des medias.	6		2	4				
Разом за змістовим модулем 1	18		6	12				
Змістовий модуль 2. Comprendre les médias: la presse écrite.								
Тема 4. De la Gazette à la presse numérique: histoire et notions générales. Les grands quotidiens nationaux et régionaux. La presse généraliste, d’opinion, spécialisée.	8		4	4				
Тема 5. La presse périodique. Les grands hebdomadaires d’opinion et d’information.	8		4	4				
Тема 6. La presse magazine (bimensuelle, mensuelle, bimestrielle, trimestrielle, annuelle). “Génération magazines”.	6		2	4				
Тема 7. La texture visuelle d’un journal. Les emplacements de la “une”. Comprendre les images, la publicité, le texte journalistique, l’édito. Développer l’esprit critique. Analyser le glossaire des termes spéciaux.	10		4	6				
Разом за змістовим модулем 2	32		14	18				

Змістовий модуль 3. Maîtriser l’information: la radio et la télévision.								
Тема 8. Principales chaînes, émissions. Les journaux télévisés pour comprendre l’actualité mondiale et française. Le vocabulaire du J.T.	10		4	6				
Тема 9. Vidéos sous-titrées, podcasts pour apprendre. TV 5 Monde.	10		4	6				
Разом за змістовим модулем 3	20		8	12				
Змістовий модуль 4. Les médias alternatifs.								
Тема 10. Résumer et commenter la presse	10		4	6				

en ligne: arborescence, mots de liaison, articulateurs logiques, analyse du contenu à travers des ressources linguistiques.							
Тема 11. Évaluer les infos trouvées sur le Net: blogs, forums, réseaux sociaux, chaînes Youtube, Facebook, Twitter, Instagram, etc. Un site, une page Web.	10		4	6			
Разом за змістовим модулем 4	20		8	12			
Усього годин	90		36	54			

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Теми практичних занять наведено у розділі 4. Структура навчальної дисципліни

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

Підготовка до практичних занять і самостійне опрацювання тем.

№ з/п	Назва теми / Види завдань	Кількість годин
1	Caractéristiques générales de la presse écrite en France / lire, traduire et résumer les textes (Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» для студентів II-III курсів французького відділення / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: АО БАХВА, 2003. с. 11-23). Тема 1	4
2	Fonctions de la presse écrite / commenter, analyser les textes “Un journaliste parle de son métier”, “Les qualités d’un bon titre”, “Intox, infox, fake news” (Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» Частина II для студентів факультету РГФ / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: ООО Персей, 2007. с. 13-17).Тема 2	4
3	De la Gazette à la presse numérique / traduire et résumer (Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» для студентів II-III курсів французького відділення / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: АО БАХВА, 2003. с. 6-10).Тема 4	4
4	“Génération magazines” / lire, traduire et résumer (Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» Частина II для студентів факультету РГФ / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: ООО Персей, 2007. с. 7-9). Тема 6	4
5	Опрацювати термінологічний корпус медіадискурсу. Теми 1,2,3,7,8,10.	2
6	Audiovisuel / commenter les sujets vidéo, résumer le Journal Télévisé et les podcasts. Теми 8,9.	4

7	Presse électronique et Internet / documents authentiques. Тема 10,11	4
8	Підготувати “dossiers de presse” актуальної тематики за матеріалами французьких медіа ресурсів / 4-5 статей на вибір. Теми 1-11	22
9	Дати коментар (письмове есе) до висловлювання Paul Guth “Lettre ouverte aux futurs illettrés” : “Notre langue de princes est devenue un idiome de clochards : un sabir de poubelles où des loques de “franglais” s’accrochent à des débris de parlers journalistico-radiophonico-télévisuels” (1980). Поль Гут – французький гуморист, журналіст та письменник, романіст, есеїст, мемуарист, історик, памфлетист. Теми 1-11	6
Разом		54

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, обговорення проблемних питань
Наочні: ілюстрація навчального матеріалу, демонстрація автентичного матеріалу
Практичні: завдання для самостійної роботи, аналіз статті, аудіо, відео ресурсів, презентація есе

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування під час практичних занять, виступ з повідомленням, письмова робота, оцінювання есе.

Підсумковий контроль – залік

Критерії оцінювання есе

Есе-твір має довільну композицію і форму, висловлює індивідуальні думки і враження з приводу конкретного питання. Бажано дотримуватися певної структури, логічно і стилістично пов'язаних компонентів. Важлива також лексико-граматична компетентність.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національного шкалою	Визначення
90–100	A		Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вмiє вiльно та самостiйно викласти змiст всiх питань програми навчальної дисциплiни, розумiє її значення для своєї професiйної пiдготовки, повнiстю виконав усi завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.

		зараховано	
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. Le discours médiatique en France.
2. es médias de masse.
3. Les médias alternatifs.
4. Intox, infox, fake news.
5. La presse écrite.
6. Les grands quotidiens nationaux.
7. Les grands quotidiens régionaux.
8. La presse généraliste, d'opinion, spécialisée.
9. La presse périodique.
10. Les grands hebdomadaires d'opinion et d'information.
11. La presse magazine.
12. La texture visuelle d'un journal.
13. Les emplacements de la "une".

14. Les images dans le texte journalistique.
15. La publicité dans le texte journalistique.
16. La radio et la télévision françaises. Principales chaînes, émissions.
17. Les journaux télévisés.
18. Vidéos, podcasts pour apprendre une langue.
19. TV 5 Monde.
20. La presse en ligne.
21. Blogs et forums
22. Les réseaux sociaux.
23. Chaînes Youtube, Facebook, Twitter, Instagram, etc.
24. Analyse d'un texte journalistique.
25. Les qualités requises pour faire un bon journaliste.
26. Les points forts et faibles du journal télévisé. Comment l'image peut-elle mentir?
27. Dans l'information, croyez -vous que l'objectivité absolue soit possible ?
28. "Je tente de rendre l'événement". Pensez-vous que cela soit possible ?
29. Comment expliquez-vous que le même événement puisse être traité de manière différente dans les médias ?
30. La même information vue par la presse, la radio et la télévision. Quelles sont les avantages et les inconvénients de chaque média ?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Презентація есе за проблематикою курсу оцінюється у 100 балів максимально. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне балів за поточний контроль та письмову творчу роботу. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль											Творча робота (есе)	Загальна оцінка
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» для студентів II-III курсів французького відділення / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: АО БАХВА, 2003. 32 с.

Методичні вказівки до спецкурсу «Французька преса» Частина II для студентів факультету РГФ / Укл.: Е.І. Костильова, Т.В. Весна. Одеса: ООО Персей, 2007. 50 с.

Робоча програма навчальної дисципліни. Силабус

Навчально-методичні матеріали для практичних занять і самостійної роботи, презентація схеми аналізу публіцистичного тексту. Автентичні французькі медіаресурси. *Бібліотека кафедри французької філології*

14. Рекомендована література

Основна

1. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2013. 352 с. URL: <https://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
2. Наумук І.М., Коноваленко Т.В., Акулова Н.Ю. Екологія інфомедійного простору : навчально-методичний посібник. Мелітополь : ММД, 2021. 84 с. URL: <https://filter.mkip.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/posibnyk.pdf>
3. Теорія медіалінгвістики : підручник / Лариса Шевченко, Дмитро Сизонов / за ред. Л.І. Шевченко. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2021. 214 с.
4. Шевченко Л.І. Медіалінгвістика : словник термінів і понять / Л.І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов / за ред. Л.І. Шевченко. Вид. 2-ге, випр. і доп. К.: ВПЦ "Київський університет", 2014. 380 с. URL: http://medialing.spbu.ru/upload/files/file_1452013437_9323.pdf

Додаткова

1. Медіатекст у сучасному комунікативному дискурсі: кафедральний збірник тез здобувачів освіти. Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика» Медико-соціологічний факультет кафедра журналістики та філології. Миколаїв, 2020. 79 с. URL: <https://mku.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Zbirnyk-tez-2020-2021-Mediatekst-ostannij.pdf>
2. Сизонов Д.Ю. Фразеологізм-заголовок як маніпулятивна домінанта медіатексту. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика медійна*

проблематика в модерній лінгвістиці. 2020. Вип. 40. С. 58-70. URL: <https://doi.org/10.17721/APULTP.2020.40.58-70>

3. Шепель Ю. Медіа-дискурс як засіб маніпулятивного впливу на читача. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Розділ VII. Дискурсознавство. Текстологія. Літературознавство. 3, 2017. с. 302- 307. URL: <https://www.rgf.vnu.edu.ua/index.php/rgf/article/view/61>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. www.lepointdufle.net
2. TV5 Monde. URL : <https://apprendre.tv5monde.com/fr>

Французькі медіаресурси

періодичні видання

- | | |
|-----------------------------|--|
| 1. L'Express | www.lexpress.fr |
| 2. Femme actuelle | www.femmeactuelle.fr |
| 3. Le Nouvel Observateur | www.nouvelobs.com |
| 4. Ça m'intéresse | www.caminteresse.fr |
| 5. Le Monde | www.lemonde.fr |
| 6. Le Figaro | www.lefigaro.fr |
| 7. Le Figaro Étudiant | www.etudiant.lefigaro.fr |
| 8. Courrier international | www.courrierinternational.com |
| 9. Capital | www.capital.fr |
| 10. Paris Match | www.parismatch.com |
| 11. Elle | www.elle.fr |
| 12. Le Point | www.lepoint.fr |
| 13. Le Monde de l'éducation | www.lemonde.fr/mde |
| 14. Le Monde diplomatique | www.monde-diplomatique.fr |

радіостанції та телеканали

- | | |
|--|--|
| 1. RFI | www.rfi.fr |
| 2. Europe 1 | www.europe1.fr |
| 3. France Inter | www.radiofrance.fr/franceinter |
| (France info, France bleu, France culture, France musique, FIP, Le Mouv) | |
| 4. TF 1 | www.tf1.fr |
| 5. France 2 | www.france2.fr |
| (France 3, France 4, France 5, RFO, France Télévisions) | |
| 6. France 24 | www.france24.com |